

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen
celo leto K 24—
pol leta 12—
četrt leta 6—
na mesec 2—

v upravnstvu prejeman:

celo leto K 22—
pol leta 11—
četrt leta 5-50
na mesec 1-90

Izjave vseh dnu zvečer izpolniti in prazniške.

Inserati veljajo: peterostopna petič vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravnstvu naj se pošiljajo naravnost, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vplačila naročnine se ne ozira.

Narodna tiskarna telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:
celo leto K 25—
pol leta 13—
četrt leta 6-50
na mesec 2-30

za Nemčijo:

celo leto K 28—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto K 30—

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znamka. Upravnstvo: Knafljeva ulica št. 5, (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 65.

Avstrija in Rusija.

Leta 1848. je ruska armada prihitela Avstriji na pomoč in je zadušila madžarsko revolucijo. Görgey je pri Vilagosu kapituliral in ruski car je vrnil avstrijskemu cesarju ogrsko krono. Dismarck je o tem dejal: »Zgodovina ne pozna nobenega enakega izgleda dinastične nesebičnosti« — in je s temi besedami zadostno označil postopanje Rusije.

Zahvala Rusiji ni izostala. Feldmaršal knez Schwarzenberg jo je napovedal s klasičnim izrekom: »Svet bo strmlel nad našo nehvaležnostjo«, in napovedal je resnico. Avstrija se je že leta 1854. pridružila sovražnikom Rusije in med vojno okupirala Moldavijo ter tako Rusijo pahnila v nesrečo.

Teh zgodovinskih dogodkov se spominja človek sedaj, ko čita poročila o uspehu dolgotrajnih pogajanj med Avstrijo in med Rusijo zastran zagotovitve normalnega razmerja med tema državama.

Politika grofa Aerenthala je kriva, da je bila vez med Dunajem in med Petrogradom pretrgana. Način, na kateri je Aerenthal uprizoril aneksijo Bosne in Hercegovine, ni bil lojalen. To je dejstvo, ki ga vsi oficijozni na svetu ne spajajo, in to dejstvo je mogočno vplivalo na razmerje med Avstrijo in Rusijo.

Da Rusija zaradi aneksije sploh ni nikdar hotela misliti začeti vojne, to je danes več kot gotova stvar. A prouzročila je aneksijsko krizo, ki je veljala Avstrijo ogromne milijone, ki je spravila avstrijske finance v obupno stanje in ki je prouzročila avstrijski trgovini ogromno škodo. Avstrija bo »uspešna« — grofa Aerenthala še dolgo plačevala z denarnimi in gospodarskimi izgubami. To je bilo maščevanje Rusije.

V kritičnem trenutku, ko sta bili odprti samo še alternativni: »vojna ali mir«, je Rusija pač odjenjala, ker ni bila pripravljena na vojno, ali razmerje med Avstrijo in med Rusijo je ostalo zlic temu silno napeto, da niti normalnega občejanja ni bilo med tema državama. Ruski poslanik na Dunaju je imel neprestano »dopust zaradi bolezni«, da bi mu ne bilo treba priti v dotiko z grofom Aerenthalom, avstrijski poslanik v Petrogradu, grof Berchtold, pa že celo leto ni imel prilike videti ruskega ministra zunanjih del, Izvolskega.

Vsa ostrost nasprotja se je pokazala, ko je avstrijski cesar praznoval svoj jubilej, na kateri jubilej pa ni pri-

šel kot zastopnik ruskega carja določeni veliki knez, in ko je ruski car, potujoč v Italijo, napravil 2000 kilometrov dolg ovinek, samo da se ni peljal čez avstrijsko ozemlje in da se je umaknil pozdravu zastopnika cesarja Franca Jožefa I.

Nasprotje med Rusijo in med Avstrijo je dobilo izraza še na drug način, namreč v obliki strupenih polemik v časopisih. Naš dični grof Aerenthal je šel celo tako daleč, da je v neki angleški reviji dal priobčiti članek, ki je njega samega spravil v stisko. Aerenthal je moral Izvolskega zaradi tega članka prositi za odpustanje.

Ta korak grofa Aerenthala je dal povod, da so se začela pogajanja zaradi obnovitve normalnih razmer in zaradi zagotovitve normalnega diplomatskega občejanja med Rusijo in Avstrijo, katera pogajanja so končno rodila dober sad.

Obnovljeno je normalno diplomatsko občejanje med Rusijo in med Avstrijo. A to je tudi vse. Razmerje med Avstrijo in med Rusijo je sedaj zopet tako, kakor z vsemi drugimi državami, namreč formalno. Podlaga temu je čisto neobvezna izjava, da obe državi priznavata status quo na Balkanu, in želita miren razvoj samostanosti balkanskih držav. O kakem dogovoru, ki bi Rusiji in Avstriji nalagal kakšno dolžnost in obveznost, torej niti sledu ni. Rusija je samo fiksirala svoje načelno stališče glede Balkana in Avstrija je rekla, da je enakih misli, in da nima nič ugovarjati ruskemu stališču.

Avstrijski oficijozni bodo to seveda razglasili kot uspeh grofa Aerenthala, a stvar je taka, da celo nemški listi priznavajo, da je doseženo sporazumljenje zasluga Izvolskega.

Žica, ki veže Dunaj s Petrogradom in ki je bila toliko časa pretrgana, je torej zopet popravljena in omogočen je normalen političen kontakt. To pa ne daje še nobenega odgovora na velika vprašanja, iz katerih je nastalo rusko-avstrijsko nasprotje, in ki so naposled odločilnega pomena za prihodnost.

Iz parlamenta.

Kdaj bo prihodnja seja poslanske zbornice? — Rekonstrukcija.

Prihodnja seja posl. zbornice bo — kakor poročajo — dne 14. aprila. Odseki se pa snidejo že prej. — Nemški listi poročajo, da rekonstrukcija sedaj ni prav nič aktualna in da sploh ne bo aktualna, dokler ne bo rešen konflikt v češkem deželnem zboru. Trdijo, da se kabinet v bližnji

prihodnosti ne bo nič izpremenil in tudi dr. Weiskirchner, ki bi ga nekateri radi že zdaj posadili na dunajski županski stolec, ne bo še odstopil.

Ogrsko.

Zadnja seja poslanske zbornice. — Kravali. — Ministrski predsednik ranjen.

V večerajšnji seji ogrske poslanske zbornice so bili prizori, kakršnih celo v tej zbornici menda še ni bilo. — Najprej je dal predsednik prečitati reskript o zopetnem vklicanju posl. zbornice. Nato je povedal, da bo danes nadvojvoda Josip v kralj. dvorec razpustil parlament. Posamezni govorniki so nato protestirali. Posl. Batthyany pravi, da je to kršitev ustave, in da je za to odgovoren kralj. Posl. Košut je dejal, da je postopanje min. predsednika protizakonito. Tudi posl. Rakovszky je tega mnenja. Nato se vzdigne min. predsednik Khuen-Hedervary in izjavlja, da je postopanje vlade popolnoma zakonito. V tem nastane strahovit hrup in vpitje. Poslanec obkledajo Khuena z najhujšimi poskumi. In v strahovitem vpitju pograbi nekateri poslanci kar jim je prišlo ravno pod roko: težke medene nastavke za vžgalice, knjige, zapiski itd. En tak nastavek je zadel Khuena na čelo, da se je iz velike rane takoj vtila kri. Nek drug poslanec je lopnil min. predsednika na čelo z debelim zaklonikom, zopet drug ga je z nekim težkim predmetom ranil na licu. Iz obeh ran je curkoma tekla kri, ki si jo je min. predsednik brisal z robcem. Le nekateri poslanci so se zavzeli za Khuena, pa so bili tudi tepeni. Tudi poljedelski minister in homvedni minister sta ranjena. Predsednik je seveda sejo prekinil. Zdravniki so med tem ranjenca obvezali. V koridorih je bilo prav živahno. Jutshoveci so skušali opravičevati škandale, pa so s tem nalezli pri drugih poslancih na hud odpor. Poslanci so si vse vprek napovedovali duel.

Ko je po poldrugurnem premoru predsednik zopet otvoril sejo, je pozval junake, naj se osebno javijo, da dajo za nezaslišane skandale odgovor. Nič. Šele na prav oster poziv grofa Apponyija so se javili nekateri poslanci, ki so metali na ministre različne predmete. Slednjič zbornica glasuje o predlogu posl. Batthyanya, naj se proti razpustitvi parlamenta protestira in sprejme

predlog z veliko večino. — Nato zaključil predsednik Gal sejo.

hrvaški sabor.

V večerajšnji svoji seji je sabor izvršil volitve odsekov. Med glasovanjem so frankovci delali velik hrup in nemir. Nato je sledila debata o govoru bana Tomašića. Posl. Nikolić je govoril imenom hrvaško-srbske koalicije. Opisoval je prejšnji režim in je dejal, da se je morala najti pot iz prejšnjih razmer. Ta izhod je našla koalicija v zvezi z onimi elementi »Narodne stranke«, ki so koalicije v njenem težkem boju l. 1907 patriotično podpirali. Na ta način je zasedel bansko stolico človek, ki stoji na hrvaškem stališču in je obenem zaupnik krone in zaupnik večine. Sledujoče je zagotovil vladno pomoč večini. — Nato je povzel besedo posl. Elegović in je vladno prav strastno napadel, kar je vzbudilo velike nemire.

Avstro-Ogrska in Rusija.

V »Politische Korrespondenz« je objavljen komunik, v katerem beremo, da so med Avstrijo in Rusijo zopet popolnoma normalne diplomatske razmere, ki bodo ugodno vplivale na položaj na Balkanu, kjer so vse velesile za status quo. Znani principi avstrijske politike na Balkanu so ostali neizpremenjeni. Ruska vlada je izdala spomnico, v kateri tudi povdarja, da so med petrogradskim in dunajskim kabinatom popolnoma normalne razmere. Obenem predlaga spomenica velesilam sledeče točke: 1. status quo na Balkanu; 2. ker si je novi režim v Turčiji vzel kot podlago enakopravnost za vse narodnosti, naj se ohrani in utrdi novi red v Turčiji; 3. neodvisnost, utrditev in mirni razvoj malih balkanskih držav.

Potovanje kralja Petra.

Belgrajski listi poročajo, da obsegajo potovanja kralja Petra tri serije: 1. Petrograd - Carigrad; 2. Rim - Paris - London; 3. Dunaj - Berlin. Morda pa pride Dunaj v drugo serijo, v tem slučaju pride London v tretjo.

Črtica o Miroslavu Hubmayerju.

Splitskemu »Našemu Jedinstvu« je poslal iz Carigrada Hubmayerjev

sobojevnik Pero Uzelac to-le zanimivo črtico o pokojnem Miroslavu Hubmayerju:

»Umrli je v Sarajevu pred kratkim. Bil je rodom Slovenec, v mladosti navdušen Slovan. Slovenske čuvstvo si je ohranil do smrti.

Po poklicu je bil tipograf, lesorezec in izredno več risar.

Svoj posel je obesil na klin, ko je l. 1875. prišel v Hercegovino, da se bori za svobodo. Stopil je v tabornoj vojvode Peka Pavlovića s svojim tovarišem bivšim avstrijskim castnikom Gjorgjem vitezom Petrovičem, sinom generala Petrovića, ki je izstopil iz vojaške službe, da je mogel oditi v Hercegovino.

Hubmayer in Petrović sta se takoj pokazala kot junaka.

Hubmayer se je nekoč z dinamitom v roki priplazil k turški utrdbi, vrgel dinamit med Turke ter utrdbo razstrelil v zrak.

Z dinamitom je razrušil tudi neko turško trdnjavo.

V Hercegovini je imelo že vsa-ko pleme svojega vojvodo, zato tudi Hubmayer in Petrović nista mogla dobiti svojih čet, ki bi jim bila pove-ljevala.

Takrat je prišlo do spora med vojvodama Pavličem in Ljubibratićem.

Ljubibratić je odšel s svojo četo v Bosno ter se pridružil vstaškim četam na tromeji.

Pri tej priliki sta zapustila Hercegovino tudi Hubmayer in Petrović ter se pridružila bosanskim četam. Prišla sta z dopisnikom praške »Politike« Lukašem ter sta se prijavila v glavnem taborišču v Tiškovcu.

Njiju imena so nam bila dobro znana, a jaz sem Petrovića poznal osebno.

Dospela sta k nam prav takrat, ko se je 1500 bašikozakov iz Bihaća napotilo, da nas iztisnejo iz utrjenih pozicij v Tiškovcu in na tromeji.

Bilo je nas komaj 800, druge čete pa so bile razkropljene daleč naokrog in se vesle tega niso mogle pravočasno zbrati na bojišče.

Naša straža pri samostanu Ermanju je opazila turško vojsko, se jadrno umaknila ter nas obvestila o preteči nevarnosti.

Petrović je predlagal, da bi se a vojsko umaknili do Ragjenovića in da bi tam počakali Turke.

Vojvoda Golub Babić ni hotel, da bi se čete pomaknile naprej, boječ se, da bi Turki udarili na Tiškovec

LISTEK.

Doktor pestunja.

Humoreska. Spisal dr. Korun.
(Dalje.)

Kajpada! Kadar je stric doma, tedaj res redkeje prihaja v hišo; zato se pa takrat po dvoredih za tolo lovi ali se pa teta lovi za Dolginom. Bog mi je priča: Ko bi bila jaz na stričevem mestu, najprej Dolginu pokažem vrata, nato pa, ko bi tete le še ne srečala pamet, še njo pahnem za njim.

Njena materska skrb se pa suče okrog tele resnice: Rada bi se me iznebila, da bi potem nemoteno dajala Dolginu prenočišče; zato, in iz nobenega drugega vzroka ne, mi hoče natveziti Strnad, o katerem ve, da bi me čim prej tem rajši poročil. Odtod njeno kovarstvo proti Rodetu.

Kriv pa je tega Strnad; on zme-raj sitnja pa sitnja, in česar sam ne more doseči, namreč moje ljubezni, skuša doseči po stricu in teti. Ta dva pa potem silita vame, hvaleč njega, njegovo solidnost in resnost in bog-sigavdi kaj vse. Konec njunega vsu-kokratnega hvalospeva pa je, da je sodnik dr. Matija Strnad vož, ki

ima kruha dovolj, da bi preživljal mene in rodbino. Kaka banalnost! Kakor da bi se samo od kruha žive-lo! Saj verjamem, nasičal bi me žel! Ali bi me pa tudi osrečil, na to vprašanje molčita; kvečemu da ravno-dušno pripominjata: Ljubezen pride tekom časa sama od sebe. — Kajpa-da pride! To se vidi pri teti, kako pride in na koga; na tistega, na ka-terega bi ne smela. Če je tako, se pa prav godi stricu!

Sicer pa kako naj bi me takle človek osrečil, ki mu je Matija ime in jahati ne zna, kakor zna Janko, zlasti še, če ga je vrhutega sama pušča! In doktorja Strnada je: Drugi gospodje umejo sladko kramljati, on pa molči; drugi hvalijo mojo svile-no bluzo, on je ne vidi. Seve, kako naj jo vidi, ko je kratkoviden ko krt! Zadnjič ni niti razložil, kakšne bar-ve je pentlja, ki sem jo imela pod vratom. Rekel je: »Gospodična Francka, kako se vam lepo podaja vaša roznata pentlja!« — Ha ha! Prismođa! sem si mislila in rekla: »Saj moja pentlja vendar ni roza, temveč pristni karmin!« In kaj je odgovoril? Odgovoril je, da se prav nič ne razume na to, kar dame obe-šajo nase. — Obešajo! Ali ni to gor-jansko? In če se nič ne razume, ka-ko bo pa vedel prav ceniti umetnino, ki jih bo njegova prihodnja soproga

— seve ako bo kdaj tako srečen, da jo dobi — hotela imeti od šivilj in modistinj?

Kaj mi potemtakem pomaga, če je izvrsten sodnik, kakor stric zatr-juje, in ima vseh procesov paragrafe v malem mezinu? Maram njegove paragrafe in lumpe, ki jih po njiu sodi! Zaradi mene mu ni treba zna-ti nobenih paragrafov, niti mu ni treba obojati lumpov; lep naj bi bil in kratkočasen, kakor je Janko, pa Matija naj bi mu ne bilo ime, po-tem bi ga pa ravno tako rada imela, kakor imam Janka.

Tako je modrovala Mostnikovca Francka, ko je sedela na klopiči ti-volskega gozda, imajoč pred seboj voziček s spešim Milančkom. Kar naenkrat pa zasliši korake. In ko se ozre, koga zagleda? Sodnika dr. Ma-tijo Strnada. Takoj ji je bilo jasno, da ne prihaja slučajno po tej poti, ampak namenoma, da bi prišel s njo v dotiko. In ker je vedela, da je ravno on tisti, ki ji pri stricu in teti izpodriva Rodeta, zato mu je hotela danes pokazati vso svojo jazo in mržnjo. Samo v hipu si ni mogla domisliti, kako, da bi res kaj izdalo; zakaj da se s hudimi besedami pri-njem nič ne opravi, to jo je učila ku-kušnja. Saj se je še večkrat nanj hu-dovala; pa naj se je hudovala, kakor se je hotela, njega se ni prav nič pri-

jelo. Tolajil jo je in se ji laskal ali pa celo dražil, tako da končno že sa-ma ni vedela, ali bi se smejala ali jokala. Prepira vsakikratni konec pa je bil ta, da sta se nadobrem razšla.

»Toda danes se ne bova; napra-vim mu kaj, da me bo pomnil.«

Komaj je pa te besede izgovori-la, je Strnad že prišel izza ovinka.

»Dober dan, Francka! Tako sa-ma!« je rekel in se ustavil pred njo. Francka je pa, sklonjena nad detetom, nalašč nekaj brskala po vo-zičku, delajoč se, kakor da bi ga ne bila opazila. Ker pa le ni kazal volje oditi, je, ne da bi se vanj ozrla, rekla napol zase:

»Za vas sem gospodična in ne Francka. Sama pa tudi nisem; saj imam Milančka za družbo, tako da druge ne potrebujem.«

»No, no! Torej pa gospodična! Kakor želite! Da le hudi niste Jezs se zelo slabo podaja vašemu vedre-mu obrazu.«

Po kratkem molku, ko ora ni nič odgovorila, še vedno brskajoč po vozičku, pa pravi Strnad: »Mi li do-volite, da prisledem?«

»Naka! Pa že ne! Saj imate dragje dovolj praznih klopi.« In to rekši, je prav široko sedla, da bi ne ostalo zanj nič prostora.

V paragrafu ni pisano v nobe-nem, da bi ne smel. Klop je občin-

ska, jaz pa spadam k občinstvu; to-rej pravico imam in te se hočem tu-poslužiti.« Nakar je, smejoč se, krat-komalo prisledel.

V tem trenutku pa je šnila Francki hudomušna misel v glavo. Vzklonila se je, Strnada mlo pogle-dala ter rekla:

»Ravno prav, gospod doktor! Tukaj gor, dva streljaja oddal, veste tam pri Razgledu, sedi Bučakova Minka. Njo bi sino rada nekaj vpra-šala. Pa z vozičkom ne morem navkreber. Ali bi bili vi tako dobri, da bi ostali tu pri Milančku? Samo za trenutek! Potem se takoj vrnem!«

»Kaj pa je takega in tako važ-no?«

»Eh jej! Pa se mi ne smete sme-jati! Vedela bi rada, kakšne barve nakit ima kobuk, ki si ga je večeraj kupila; ali lila ali marin. Seve, vi se smejate; jaz sem pa le radovedna. — Saj boste! Jelite! Prosim!« In ne da bi čakala Strnadovega privoljenja, je stekla po rebri.

Ni pa šla do Razgleda, niti ni iskala Bučakove Mince — saj te najbrž še v gozdu ni bilo — narveč se je za dober streljaj oddaljila. Je sto-pila za mogočno kostanjevo deblo, tako da je ona pač dobro videla vo-ziček in Strnada, ne pa Strnad nje, tem manj, ker je kratkoviden.

(Dalje prihodnja.)

in nam prišli za hrbet, s čemer bi nas
še čete zašle med dva ognja.

Hubmayerju in Petroviću to ni
bilo po godu; ostala sta v četi kot na-
vadna prostovoljca in se nista meša-
la v komando.

Mi smo počakali Turke in jih
potisnili, zlasti njihovo konjenico-
age in bege — proti Tiškovski soto-
ski, jih zvalili do Pil in tu navallili
nanje s tako silo, da so se razpršili na
vse strani.

Ker Hubmayer in Petrović ni-
sta mogla dobiti svojih čet, sta odšla
v doljno bosansko krajino, kjer je
knez Peter Karagorjević (sedanji
srbski kralj) pod imenom Petra Mu-
konjića imel svojo četo.

Hubmayer je ostal v kneževi če-
ti, Petrović pa je odrinil v Srbijo.

Kasneje je padel na Drini, ko je
srbska vojska vdrla pri Bjelini v
Bosno, a se je od tamkaj morala
umakniti na zahtevo Avstrije.

Tudi knez Peter je moral oditi
iz Bosne, še predno sta Črna gora in
Srbija napovedali vojno Turčiji. Ta-
ko so zahtevali v Belgradu.

Še preje je bila v Jamnici na-
rodna skupščina, ki je v interesu
splošne stvari sklenila, naj prispe-
ter zapusti Bosno.

Princ se je temu pokoril ter iz-
ročil poveljstvo nad svojo četo Miro-
slavu Hubmayerju.

Takrat, ko sta Srbija in Črna
gora napovedali Turčiji vojno, je
mene osebno zadela naloga, da preči-
tam vojno proklamacijo četam, ter
jih zapričem na zvestobo knezu
Milanu (takrat je bila Srbija še kne-
ževina). Hercegovske čete so prispe-
le zvestobo črnogorskemu knezu Ni-
koli.

Hubmayer je takrat zapustil
Bosno ter se napotil v Srbijo, da
vstopi v bojne vrste.

Boril se je kot prostovoljec v
srbski vojski. Bil je v črnogorski ja-
taganski legiji pod poveljstvom voj-
vode M. Vrbice.

Kasneje ko je Rusija napoveda-
la vojno Turčiji, je Hubmayer odšel
v Bolgarijo. Boril se je na Šipki.

Po končani vojni je ostal nekaj
časa v Makedoniji s četami, ki so po
sv. Štefanem miru hotele osvobo-
diti Makedonijo ali ji vsaj priboriti
samoupravo.

Od tu se je preselil v Bukarešto,
kamor je prišla iz Slovenije tudi
njegova žena z dvema otrokoma.

Da prehrani svojo rodino, se je
povrnil k svojemu poslu ter otvoril
malo tiskarno za vizitne karte in dru-
ga mala dela.

Trudil se je in mučil, toda ti-
skarna mu ni nosila toliko, da bi mu
zadostovalo za življenje, denarja pa
ni imel, da bi si kupil večjo tiskarno.

Takrat je v Bukarešti živela
srbska emigracija — Pašić in dru-
govi.

Bilo je tudi mnogo bolgarskih
beguncev, ki so pobegnili pred Stam-
bulovim.

Emigrante so podpirali Rusi, a
Hubmayerja ni nihče podpiral, ker
ni nikogar prosil pomoči.

Zivotalil je, čakal in se nadejal,
da tudi zanj napočijo boljši časi.

V Srbiji so vedeli zanj, vedel je
zanj tudi kralj Milan, ki pa tudi ni
pozabil, da je bil Hubmayer vojvoda
v četi prince Petra Karagorjevića.
Radi tega ga je smatral za protivni-
ka dinastije Obrenovičev.

Saj je kralj Milan tudi mene, ki
sem mu zapisal zvestobo bosan-
ske čete, smatral za Karagorjevi-
čevca, ker so mu tako rekli splet-
karji.

Ko se je kralj Milan odpovedal
prestolu, so se srbski emigranti vrnili
v domovino.

Tudi Hubmayer se je napotil v
Srbijo, da si poišče kak posel.

Mnogo se je trudil, a izposloval
si je samo neznanostno stalno službo
za plačo, da je jedva mogel živeti ro-
dino s peterimi otroki.

Hubmayer se je mučil in trudil
kot črna živina, izumil je razne iz-
najdbe, sprejel je razne trgovske
agenture, poskušal je svojo srečo v
industriji, a posrečilo se mu ni ni-
česar.

Vedno bolj je lezel v dolgove,
največ pri onih, ki mu sami niso
mogli pomagati tako, kakor bi že-
leli.

Tudi jaz sem bil takrat v Bel-
gradu. Imel sem lepo službo kot po-
slovodja parobrodnega društva kne-
za Gagarina.

Hubmayer, ki mi je odkrival vse
svoje muke in nadloge, se je večkrat
obračal name, da sem mu bil žrnat.
Nisem mu mogel odreči, dajal
sem mu v gotovini, podpisoval sem
menice...

Takrat so bili v Belgradu neki
emigranti, ki so bili sami ničvred-
niki in sleparji.

Med njimi ni bilo niti enega bo-
ritelja za svobodo in rodoljub.

A ti ljudje so bili veliki v sum-
ničenju drugih.

Ti so jeli Hubmayerja sum-
ničiti in očrnjevati, da je avstrijski

prodanec — oni isti ljudje, ki bi se
tri groše prodali sebe in kožo sv.
Gjorgija.

To je bilo za Hubmayerja naj-
težji udarec. Jamniti!

V tistem času je v Sarajevu vla-
da jela uravnavati muzej in je ustano-
vila ilustrirani list »Nadso. Prija-
telji so svetovali Hubmayerju, naj
se napoti v Sarajevo. In on je odšel.

»Zla godina primorala orla, da
pod strehom potraži s klonišča«
(Slabo vreme je primoralo orla, da
si pod streho poišče zavetja.)

Beda je prisilila Hubmayerja,
da je zapustil Srbijo in se napotil v
Sarajevo, kjer so mu dali mesto, da
je mogel vsaj živeti sebe in desetor-
ico svojih otrok.

Ko so v Belgradu čuli, da je od-
šel v Sarajevo, so navalili vsi nanj,
češ, da je izdajalec, dasi ni ničesar
izdal.

Kallay je bil zadovoljen, da je
bil borilec za svobodo, pan-lavist,
vojvoda Hubmayer primoran, da
upogne koleno in v Bosni prispe za
službo, da služi Avstriji on, ki se je
vojeval za Srbijo, ki mu ni dala niti
koščka kruha!

Znano mu je, da je Hubmayer
vključ vemu večkrat zabrusil Kallayu
resnico v obraz o režimu na korist
naroda in da se je zavzemal za mno-
ge in mnoge, če tudi morda Kallay
ni hotel uvaževati njegovih nasvet-
ov.

V času narodnega pokreta na
Hrvatskem se je izvedelo, da prihaj-
ajo v Benetke narodni prvaki in da
imajo tam sestanke.

Poslali so tjakaj Hubmayerja,
da bi o tem poizvedel kaj natančneje-
šega.

Takrat sem povedal nekaterim
prvakom iz Dalmacije, med njimi tu-
di inženirju Deškoviću, da je odpoto-
val v Benetke Hubmayer, da so ga
poslali tjakaj, da kaj poizve. A takoj
sem takrat pripomnil, da ne bo Hub-
mayer ničesar poizvedel, še manj pa,
da bi kaj izdal, ako bi tudi kaj izsle-
dil.

V svoji bedi je prišel v nepri-
liko, da je moral služiti v Sarajevo, to-
da v sren svojem je ostal vedno isti
rodoljub slovenski, izredno dober
človek, nekoč borilec za svobodo,
kasneje trpin, ki je prisiljen od okol-
nosti in preganjan od ničvrednikov,
morda tudi izpodrsnil in vresil.

Toda vedeti je treba vse, pa se
mu mora odpustiti vse, zakaj vse svo-
je življenje, dokler ga ni strla beda,
je služil resnično slovenski stvari in
se zanj boril kakor malokdo.

»Bio je svakome miko, nikome
zao, bog mu duši pokoj dao!«

„Slovenska Matica“.

Sinoči se je vršil v »Mestnem do-
mu« 46. občni zbor »Matice Sloven-
ske«. Predsednik prof. dr. Ilešič otvori
zborovanje, imenuje zapisničarjema dr.
VI. Ravniharja in dr. Berceta ter po-
zdravlja zborovalce, zlasti navzoča za-
stopnika »Matice Hrvatske«, njenega
predsednika prof. dr. Kučero in prof.
Krstov Pavletiča. Zeli, da bi bila »Ma-
tica Slovenska« zbirališče najrazličnej-
ših društev, s katerimi naj bi složno de-
lovala v demokratičnem duhu. Zahva-
ljuje se vsem činiteljem, ki so na kakor-
šenkoli način pomagali odboru dvigniti
Matico na njeno sedanjo višino. —

Nato govori predsednik o morali v
slovenskem življenju. Biča nedosled-
nost in neodkritosrčnost slovenske po-
litike. Omenja aneksijo Bosne in Her-
cegovine ter takratnega držanja slo-
venskih politikov. V sled nepoznanja
slovenskih jezikov se je dogodilo, da je
Slovenec na blasfemičen način ironizir-
al te jezike. Dočim neki slov. politiki
visoko dvigajo prapor slovanstva, so
pristaši teh politikov nasprotniki slo-
vanskih stremiljenj. To je gotovo politi-
čna neodkritosrčnost. Vlada med nami
nedoslednost ali neskladnost med mi-
slimi in dejanji. — Velik greh Slovanov
je tudi to, da zabavljajo eden drugemu.
Poljak psuje Ruse, Rusin Poljake, Hr-
vat Srbe in obratno. Vse to izvirja iz
nepoznanja razmer, iz priučenih dog-
em. Zal, da vlada tudi med Slovenci
neprijateljstvo do drugih Slovanov.
Kolikokrat čitamo v našem časopisu o
naših bratih kot o »tujcih«, o »importi-
rancih«. Treba je izkličiti zavist iz slo-
vanskih src; treba delati vsak zase za
skupni cilj. To bo naš spas in spas ce-
lega avstrijskega slovanstva. — Govor-
nik je žel za svoj jedrnat govor burno
pohvalo. — Gospod prof. dr. Oton Ku-
čera prinaša pozdrave »Matice Hrvat-
ske«. Zeli, da bi se složilo okrog »Matice
Slovenske« vse, kar čuti slovensko,
okrog »Matice Hrvatske« vse, kar čuti
hrvatsko, okrog »Srbske« vse, kar čuti
srbsko. To bi bili trije močni kulturni
faktorji, bili bi trije močni politični fak-
torji, bila bi to nepremagljiva jugoslo-
vanska falanga.

Nato se zopet preide na dnevni red.
Gospod Maselj poda tajniško poro-
čilo, iz katerega posamezno sledeče:
Odbor kakor posamezni odseki razvi-
jali so v preteklem letu prav živahno
delovanje. Bilo je 8 odborovih sej, 4 se-

je sembovidnega, 3 knjižnega, 3 mest-
niškega, 2 gospodarskega in ena seja
znanstvenega odseka. Letos se je kon-
stituiral znanstveni odsek pod pre-
sedstvom »Matice« predsednika g.
prof. dr. Ilešiča in šteje še 4 člane. Ti
so: dr. Gruđen, dr. Mohorič, dr. Ste-
binger in ing. Turk. Odslek se je koop-
tiral z ravnateljem dr. Mantuanijem in
dr. Tomiškom. Kakor znano, namera-
va zagrebška akademija v zvezi z bel-
grajsko izdati jugoslovansko enciklo-
pedijo, ki bo obsegala znanstvo vseh
strok, kolikor se tiče jugoslovanskega
sveta. Pisana bo z latinico in cirilico v
srbohrvatskem jeziku. To bo znamen-
ito delo za Jugoslavoane. Prispevali bo-
do tudi Slovenci in Bolgari.

K umetniškimi odsekom je prihaja-
lo več slovenskih slikarjev in kiparjev.
Z izdajanjem »Umetniškega Kola« se
bo pričelo, ko se zberejo potrebna
gimotna sredstva. »Matica« se je obr-
nila na ministrstvo za povišanje vsa-
koletnega prispevka. Slovenski zem-
ljevid se je odposlal dne 8. marca t. l.
vojnomu geografskemu zavodu na Du-
naj v tisk. Tiskal se bo v 8000 izvodih.
Lani se je izdalo 7 knjig v 4800 izvodih.
Za letos se pripravljajo sledeče knjige:

1. »Uprava in ustava Napoleonove
Ilirije«, spisal dr. Bogumil Vošnjak;
2. »Koroška« II. del, ilustrirana
—, spisal prof. dr. Potočnik;
3. »Jan Marija Plojher«, iz češčine
preložil Fr. Maselj;
4. »Knezova knjižnica« 17. zvezek;
5. »Zabavna knjižnica« 22. zvezek;
6. »Pegam in Lamberger«, povest;
spisal dr. Detela. »Hrvatska Matica«
izda to knjigo pri svojih letošnjih pu-
blikacijah in si je naročila 10.000 iz-
vodov;

7. »Letopis«, ki bo prinesel razen
društvenih poročil tudi razne spise, ta-
ko o Gogolju, Obradoviću in Šumanu.
— »Slovenske narodne pesmi« so se
odložile za prihodnje leto. — »Matica«
ostane na dosedanjem stališču. Izdala
bo znanstvene in belestristične snovi v
dosedanjem razmerju. — »Matica« je v
knjižni zvezi z 52 društv. — Za lan-
sko leto je plačalo udno 3881 članov.
— Leta 1909 je štela »Matica« 4069
članov, in sicer: 5 častnih, 183 usta-
novnikov, 3834 letnikov in 47 naročni-
kov.

Delovalo se je tudi na to, da dobe
krajci, kakor: Beljak - Zila, Slivnica pri
Mariboru, Samobor, Opčine, Dobrla-
ves - Žitaraves, Šostani in Divača svo-
ja poverjeništvā, kar se pa ni posreči-
lo. — Slednjič se spominja poročilo
»Matičinih« proslav v minulemu letu,
kakor tudi njenih umrlih dobrotnikov
in ustanovnikov.

Predsednik pojasni nato, da ima
Kranjska 1100 članov, Štajerska 900,
Primorska 500 in Koroška 125. Znak
velike bede učiteljstva je pač dejstvo,
da je komaj sedmina učiteljev »Matiči-
nihi« članov.

Iz poročila blagajnika dr. Dete-
le je posneti, da je imela »Slovenska
Matica« v preteklem letu 22.137 K 22 h
dohodkov in 24.011 K 44 h izdatkov.

Gosp. Pogačnik pravi, da so se
revizorji pri pregledovanju računov in
knjig prepričali, da je vse v najlep-
šem redu.

Nato so bili zopet izvoljeni stari
pregledovalci računov, in sicer gg.:
Ferd. Bradaska, Janko Pogačnik in Iv.
Krulac.

V odbor so bili izvoljeni za leto
1910 sledeči gospodje:

Dr. Demeter Bleiweis vitez Trste-
niški; dr. Josip Gruđen; dr. Fr. Ilešič;
A. Koder; prof. Fr. Orožen; prof. R.
Pernušek; dr. J. Stebinger; dr. Ivan
Tavčar; dr. Josip Tomišek; dr. Fr.
Zhašnik.

Naši umetniki.

Referira Ivan Cankar.

I.

Vsakomur, ki si misli s pridom ogledati
spomladansko razstavo v Jakopi-
čevem paviljonu, bi bilo koristno, da
prej berebre sestavek, ki ga je v katalo-
g napisal Peter Žmitek. Sestavek je
pisan nerodno, ali kar pove, je čista
resnica — da bi tako ne bila!

Od vsega začetka, od starih dob, ko
smo lahko po pravici in s ponosom go-
vorili o svoji slovenski umetnosti, je
bilo življenje naših umetnikov večenoj
s kritiko in z občinstvom. Ta boj je bil
poln nesebičnih žrtv in poln trpljenja
— seveda le na strani umetnikov. Kdor
je stremil za svojimi cilji, kdor je iskal
novih cest, je bil že ob prvem koraku
deležen zasmeha, zaničevanja, celo so-
vraštva. Pred nekaterimi leti je Jako-
pič razstavil eno svojih ikon, pa je pi-
sal neki ljubljanski časopis: »To ni
svetnik, to je razcapana ljubljanska ba-
raba, ki pobira črke po ulici!« — V ta-
kem in hujskem tonu so govorili o naših
najboljših ljudeh. Pitali so jih s tujci
in potujčenci, ki se love za francosko in
nemško kulturo. Najmilejše so ravnali
še tisti flegmatični ljudje, ki so se po-
milovalno smehljali umetnikom in njih
nepotrebnemu nehanju. Teško bi bilo
povedati, kdo je škodoval več: ali
smehljajoči nevedneži, ki so s svojim
smehljanjem dajali potuho indifere-
nosti, ali pa tisti načelni sovražniki
kulture, ki so dobro slutili, da je razvoj

umetnosti nevaren blaženi slovenski
nekulturi ter so zategadelj obmetavali
umetnike z nedilječimi kepami.

Koliko idealizma je bilo treba, ko-
liko zaupanja v sebe in v prihodnost,
koliko žrtv, moči in poguma, da so na-
ši umetniki vztrajali v tem boju! Tisti,
ki bi jim po naturi morali biti najzve-
stiji prijatelji ter njih posredovalci in
besedniki pri občinstvu, umetniški kri-
tiki namreč, so jih od začetka do konca
popolnoma pustili na cedilu. Večinoma
ti gospodje niso vedeli, da je njih po-
sel zgolj posredovanje in da nimajo
prav nobene pravice, stati na katedri
ter deliti nauke umetnikom. Poučevati
so se predznili umetnike, namesto da
bi poučevali občinstvo. Na ta način so
most med občinstvom in umetnostjo
rušili, namesto da bi ga širili in po-
pravljali.

Se lani sem bral referat, ki je tipič-
en za naše kraje, za našo dobo in za
naše ljudi. Pripovedoval je mož, da je
bil že tam in tod, da je videl toliko in
toliko razstav in da je torej dodobrega
poučen o umetnosti. Nato pa je pravil,
da so drugod — ali kakor že govori
naša slovenska ponižnost: v večjih,
kulturno višjih narodih — že odpravili
vse novejšie mode in zmote ter se po-
vrnili k staremu, priznanemu, solidne-
mu, vsem lenuhom dopadljivemu roko-
delstvu, kakor ga je tudi med nami še
nekaj, hvala Bogu! Ali naši siromašni
umetniki, je rekel, ne pridejo med svet,
zato rinejo še zmerom v prihodnost in
iščejo novih umetniških potov in ciljev,
namesto da bi pospravili svojo revščino
ter se napotili stante peče v cinque-
cento!

Dvoje stvari ni pomislil gospod. —
Prvič: da slepo oko ne bo izpregledalo,
če strmi v solnce noč in dan; da namreč
za izobrazbo umetniškega čuta ni po-
glavitno, koliko je človek videl po-
dob in kipov, temveč kako jih je gle-
dal. — Drugič: da ima vsako stoletje,
vsako desetletje in vsako leto svoj po-
seben obraz, ki se razodeva ter se mo-
ra razodevati v vsej kulturi, torej tudi
v umetnosti. Da je slikal Velasquez
kakor Murillo, bi bil Velasquez mazač.

V svojem boju zoper umetnost in
za kulturo so bili naši umetniki dan za
dnem močnejši, zrelejši, samozave-
stnejši. Privraket sem videl njih dela na
Dunaju pri Miethkeju; nekaj dobrih let
je že tega. Kako mogočen napredek od
tistih do današnjih dni! V delu in boju
so vsi povrsti rasli ter se čistili, tako
da imamo že dobro število dozorelih, v
sebi jasnih in dovršenih umetnikov,
nam veselje, naši kulturi ponos...

Tista beseda mi je bila segla v pero,
ki je v našem narodnem slovarju ni.
Toliko časa so nam vtepali v glavo na-
uk ponižnosti, da smo bili naposled res
prepričani, kako siromašni in majhni
da smo. Kaj je ponižnost in kaj je po-
nos, sem videl prav takrat, ko so naši
umetniki razstavili na Dunaju. Nekako
ob tistem času so razstavili tam — če
se ne motim, v salonu Pisko — tudi
mlajši madjarski umetniki, ki uživajo
doma veliko čast in glorio. Nemško
časopisje, kolikor ga ni šovinistiško po-
divljanega, je po pravici hvalilo naše
umetnike, prav tiste umetnike, ki jih
domovina sama ni marala poznati. Bral
sem celo največje hvalo, ki jo more sli-
šati resničen umetnik: »Kdor vidi te
slike, čuti, da so njih stvarniki doma
med Dravo in Adrijo.« To se pravi dru-
gače: »Tvojo dušo sem videl in sem
spoznal tvojo domovino!« Naše zaniče-
vane umetnike, našo umetnost, ki se je
iz močvirja bede in gladi vzdignila do
zvezd, je sprejela tujina; ob tistem če-
su pa je dobro pitana madjarska
umetnost čez tri ali štiri dni ob kroho-
tu in pomilovanju neslavno pobegnila s
kulturnega Dunaja!

Boljši neopravičen ponos, boljši
celo napuh, nego zadovoljna ponižnost!
Pomanjkanje ponosa je poglavitni
vzrok našega nezanimanja za velike
kulturne pojave, ki bi povsod drugod
močno vplivali na višji razmah že pri-
rojenege ter skrbljivo gojenege narod-
nega ponosa. Med nami je tako trdno
ukoreninjeno prepričanje o našem kul-
turnem siromaštvu in o nujnosti tega
siromaštva, da nečemo verjeti, če nam
kdo pokaže in dokaže, da smo bogati.
Sam sem jih slišal: »Kaj bi hodil v slo-
vensko razstavo? Saj vem, da je rev-
ščina!« — Dunajski »Hagenbund«, ki
nikakor ne dosega umetniške višine
Jakopiča in njegovih tovarišev, bi naj-
brž imel v Ljubljani več hvaležnega
občinstva, nego so ga doslej imeli naši
umetniki. Trdno verujem, da bo kma-
lu drugače, da več ni daleč tisti čas, ko
bomo sprejemali darove naših pogum-
nih kulturnih delavcev s tisto hvalež-
nostjo in s tistim veselim ponosom, ka-
kor zasluži dragocenost darov...

Vse to se mi je zdelo potrebno po-
vedati, preden izpregovorim o spo-
mladanski razstavi sami.

Dnevne vesti.

+ »Ta mladi so še močno libe-
ralni«. Piše se nam: Nekega dne
sem imel posla na glavni pošti. Ko
stopim k neki pregraji sta si akosi
lino stiskala roki klerikalni delalci
poslanec g. Mandelj in poštni nad-
kontrolor g. Štrukelj. »Kako so kaj
vaši uradniki, ali so kaj naši?« je

vprašal g. Mandelj. »E, tako, tako,«
je odgovoril g. Štrukelj, »ta mladi
so še močno liberalni, pa bo že šle
počasi.«

+ Klerikalna brezobraznost.
Pribili smo nesramnost, da so pri
»Slovenec« črtali iz »zahvale« so-
rodnikov pokojnega pesnika Medve-
da zahvalo »Sokolu« in pustili notri
samo zahvalo Čukom. »Slovenec« tr-
di, da je storil to vsled poselnega
naročila Medvedove sestrice Mari-
je Medved in je v dokaz tega priob-
čil naslednjo izjavo: »Izjavljam, da
so se vse premembe v »Zahvali« po
t. gospodu župniku Antonu Medve-
du izvršile po mojem naročilu in z
mojo vednostjo ter da sem te pre-
membe naročila tudi pri »Slov. Na-
rodu« a vsled neke pomote deloma
prepozno za petkovo številko. Ljub-
ljana, Krakovo, 18. marca 1910.
Marija Medved.« — Če je ta Marija
Medved res pri »Slovenec« naročila,
izpustiti »Sokole« iz zahvale za
umrlemu pesniku izkazano zadnjo
čast, ali če so jo sedaj le pregovorili,
naj to izjavo, tega seveda ne bomo
preiskovali. To je stvar drugih so-
rodnikov, tistih, ki vedo, kaka brez-
obraznost tiči v takem početju na-
pram društvu, ki je umrlemu pesni-
ku in rodoljubu zgol iz spoštovanja
izkazalo zadnjo čast. Pribijemo pa,
da je grda laž, da je Marija Medved
pri »Slov. Narodu« naročila izpusti-
ti iz zahvale »Sokole«. Marija Med-
ved je bila v naši administraciji in
je samo prosila, naj se v zahvalo
uvrstita tudi »Zveza slov. pevskih
društev« in »Glasbena Matica«, a
ker to iz tehničnih ozirov ni bilo več
mogoče, smo brezplačno napravili v
petkovi številki posebno notico, v
kateri sta navedeni omenjeni dru-
štva. Marija Medved pa niti besedice
ni znila, naj se iz »zahvale« črta
Sokola — priča tega so vsi štirje gos-
podje naše administracije. Digna-
no je torej, da Marija Medved ni na-
ročila pri »Slov. Narodu«, naj se črta
iz zahvale »Sokola«. Ker pravi v
svoji izjavi, da je pri »Slovenec«
ravno to naročila, kakor pri »Slov.
Narodu«, je čisto logično, da tudi
pri »Slovenec« ni zahtevala, naj se
črta »Sokola«, marveč samo, naj se
uvrstita še »Zveza slov. pevskih
društev« in »Glasb. Matica«, da so
torej pri »Slovenec« samovoljno čr-
tali »Sokole« sedaj naknadno pa Ma-
rijo Medved vjeli, da je podpisala
navedeno jako dvoumno izjavo. Pa
bodi že kakorkoli: Če so pri »Slo-
venec« sami črtali »Sokole« je bila
to lumparija, če je pa Marija Med-
ved to sama naročila, jo je lahko
sram, kajti v tem slučaju se njeno
ravnanje ne da kvalificirati.

— Slovensko deželno gledališče.
Iz pisarne: V sled hripavosti g. Iliči-
ča se danes napovedana operetna
predstava ne more vršiti ter se upri-
zori prvič za nepa-abonente zname-
nita Roberto Braccova drama v treh
dejanjih »Izgrabljenec«. To izborno
delo moderne italijanske dramatike
nam predstavlja v živih barvah in
brez olepšavanja vso bedo in nemo-
ralo neapolskega predmestja in slika
usodo dveh nesrečnežev, ki sta brez
milosti izgubljena in morata poginoti
v svetu. Slepega godca Nunzija
igra g. režiser Nučič, beračico Pavli-
no gđ. Wintrova, starega kneza g.
Bohuslav in njegovo kurtizano gđ.
Kandlerjeva. Z ozirom na to, da je
ta drama zadnja predstava pred
velikonočnimi prazniki in sploh zadnji
literarni večer v sezoni, se je nade-
jati vsaj povoljnega obiska. — Za
prihodnji teden se pripravljajo Gold-
markova velika opera v štiri dej-
anjih »Sabska kraljica« z go. Norđ-
gartovo, gđ. Lvovo ter gg. Fialo,
Vulakovičem in Patočko. — Kot be-
nefčni predstavi za dramski perso-
nal se uprizorita Sket-Spicarjeva
»Miklova Zala« in »Martin Krpan«.

— Slovensko gledališče pred so-
diščem. Danes dopoldne se je konča-
la obravnava ge. Borštnikove proti
gledališkemu ravnatelju g. Fr. Go-
vekarju radi plačila 500 K s prip.
Tožba se je v celem obsegu razruila.
Razlogi: Glasom sklenjene pogodbe
tožnica ni bila opravičena, vračati
vlog; njena dolžnost je bila spreje-
mati vloge, kakoršne koli ji odkaže
ravnateljstvo. V tem smislu je izpo-
vedal tudi kot izvedenec zaslišani
ravnatelj nemškega gledališča, gosp.
Richter.

— Za obrambni sklad družbe
v Ciria in Metoda so se nadalje za-
vezali plačati po 200 K sledeči p. n.
gg.: 617. Hranilnica in posojilnica
v Rogatec (plačala 50 K); 618.,
619., 620., 621., 622. Adrijani v Pra-
gi (pet kamnov); 623. Ludmila No-
vakova, soproga o. kr. dež. sod. svet-
nika v p. v Gradcu; 624. Mihael No-
vak, o. kr. dež. sod. svetnik v p. v
Gradcu; 625. Pevski klub v Ribnici
(plačal 40 K 32 v); 626. Ivan Kav-
čič v Gorici (plačal 200 K); 627. Po-
družnica družbe sv. Cirila in Metoda
za Laški trg in okolice; 628. in 629.
»Prvi adrvniški shod v Ljubljani«
(plačal 400 K); 630. Podružnica

družbe sv. Cirila in Metoda Sv. Ivan v Trstu (plačala 105 K 28 v); 631. Zenska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Sežani (plačala 100 K); 632. Posojilnica Vransko (plačala 200 K).

— **Dopisnik »Ruskega Slova«**, ki izhaja v Moskvi kot kadetsko glasilo v 800.000 izvodih, pride 7 dni v Ljubljano, kjer se stalno nastani.

— **Stradanje naših visokošolcev** — pred durmi. Na ta oklice »Podporne družstva za slovenske visokošolce na Dunaju« se je prvi odzval g. Posavec na Dunaju z vel'kodušnim darilom 200 K. Živeli nasledniki!

— **Mesto venca na krsto umrlega g. K. Reeknagla** darovali so njega prijatelji, zbrani pri stalnem omizju v gostilni Činkole, 54 K deželnemu pomožnemu društvu za bolne na pljučih.

— **Društvo slovenskih profesorjev** v Ljubljani je imelo 18. t. m. svoj sestanek, kjer je referiral tor. Berce o Grünwaldovem članku: Die Presse u. die höhere Schule. Iz referata povzamemo sledeče: »časopisje more tudi v šolskih vprašanjih prav mnogo koristiti, vendar pa lahko slabo vplivajo ravno isti listi na mnenje, ki si ga imej o šoli in učitelstvu. Na tri vrste pa moremo reducirati napade po listih na šolstvo v najvišjem pomenu besede. Rabiho se n. pr. besede: individualizacija vzgoja, več prostosti v posameznih predmetih, preobremenitev itd., ne da bi pomislili, kako in kako daleč se jih more obistinovati. Tudi se stavijo listi predodločno na stran staršev, zahtevajoč, da se imej najrazličnejše obzire z njihovimi otroki. Kot odsev svoje stranke pa se zavzamejo listi za razna socialna vprašanja, ne da bi pomislili, v koliko so izvršljivi v šoli. Tem nestvarnim naziranjem pa bi se dalo odpravi, ako učitelji stopijo v ožji stik s časopisjem, listi pa, da so bolj previdni pri obveščanju tozadevnih člankov.« Temu referatu je sledila jako živahna debata, kjer se je povdarjalo, da se po časopisju prinašajo v nerednih slučajih napadi na učitelje iz pretiranega humanizma do učencev. Ti napadi so »krajno škodljivi, ker izvirajo iz njih različne slabe posledice za šolo n. pr. da zgubi dijak spoštovanje do učitelja, da se mu jemlje veselje do učenja itd. Ko se je vprašalo po vzrokih teh napadov, se je naglašalo, da prihajajo te vesti večinoma le od najslabših dijakov, da se dostikrat napada učitelja z oziranjem na njegovo politično prepričanje, da pa tudi tu in tam tieše starši sami za takimi noticami. Če temeljito napadi na teh vzrokih, so krivični, kajti informacije od najslabših dijakov niso v obče merodajne, dalje učitelji v šoli ne morejo delati v okviru kake stranke, ker so kulturni delavci in da starši pogostokrat ne umevajo prave pedagogije. Treba je torej gotovih stikov z časopisjem, posebno pa stikov šole z domom, kar se večinoma že vrši ...

— **Občni zbor društva odvetniških in notarskih uradnikov** v Ljubljani vršil se je dne 18. t. m. Iz poročila tajnika smo posneli, da je društvo pretežno leto marljivo delalo. Gmotno stanje društva je povoljno. Društvo je podpiralo v pretečenem letu več tovarišev bodisi gmotno, bodisi s preskrbljevanjem služb. Vdovi po umrlem tovarišu g. Kocjann se je dala podpora v znesku 50 K. Tovariši zanimajte se za stanovsko organ: zaciyo. Društvo vam je stanje že dokaj zboljalo, vendar bode potreba še marsikaj urediti, zato pa ne bode tovariša med nami, da ne bi bil član društva. Pri volitvah bil je izvoljen g. Milan Cimerman predsednikom, v ostali odbor so bili izvoljeni gg. Christof, Kobal, Koemur, Lavrenčak, Selan, Stor in Tavtar. V nadzorstvo pa gg. Ivan Koemur in Josip Habe.

— **Popravek.** V včerajšnjem poročilu o slovenskem gledališču beri v 8. vrsti mesto »obdelana« — »za-bledela«.

— **Oddaja dobav na Turškem.** Trvdke, ki se zanimajo za dobave na Turškem, dobe v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani zapurna pojasnila glede oddaje dobav na Turškem.

— **Iz Preserjia nam piše g. Jos. Mravljec:** V petek se je nekdo razkorčal v »Slovenskem Narodu« radi moiega imenovanja za ekspedienta pošte Preserje, češ, da sem premalo izobražen in premalo »studiran«, da vodim samostojno urad in da sem dobil mesto kar pod roko. — Temu nasproti konstatiram sledeče: Poštni urad v Preserjih je bil zakonito razpisan 5. prosinca t. l. Za časa bolezni svoje žene sem urad, približno en mesec, brez tuje pomoči sam upravljal, in ker je urad III. vrste, 5. stopinje, sem prepričan, da ni izmed podpisanih »več poštinih oficijantov« nihče prosil, ker bi bil z imenovanjem za pošto Preserje gmotno na slabšem. Kaj pa, če niso ti »poštni oficijanti« v

Preserjih? Prosim pa obenem, če bi se moglo tistih »več poštinih oficijantov« podpisalo, ker sem pripravljen jim takoj mesto odstopiti.

— **Drugi mlekarški tečaj** priredi v času od 15. aprila do 15. septembra t. l. deželni odbor na zadružni mlekarini na Vrhniki. Na tečaj bo deželni odbor sprejel 14 učencev. Na Kranjsko pristojni učenci plačajo za hrano, stanovanje in pouk za cel čas tečaja 150 K, izvenkrajški učenci pa 250 K. Šestim na Kranjsko pristojnim učencem podeli deželni odbor v ta namen podporo po 150 K, dvema pa po 75 K. — Prošnje za vsprejem je vlagati na deželni odbor do 5. aprila t. l. Prošnjam je pridejati dokazila o dovršeni starosti 16 let, o domovinski pravici, o primernem zdravju in lepem vedenju. Učenci, ki se bodo učili do cela ali do polovice na lastne stroške, morajo priložiti tudi obvezno pismo staršev ali njih varuhov, da bodo plačali zanje oskrbnino.

— **Detomor.** Dne 17. t. m. so potegnili iz Save pri Litiji mrtvega otroka moškega spola, katerega mati še ni znana. Otrok je bil v vodi kake 4—5 dni in se je pri obdukciji dognalo, da je bil živ rojen. Domneva se, da je otroka voda prinesla od drugod in da ni bil v Litiji vržen v Savo. Po nečloveški materi varnostna oblastva poizvedujejo.

— **V novomeški »Narodni čitalnici«** se je dne 19. marca ob znižanih cenah ponovila narodna igra »Tihotapec« (po Jurčičevem romanu, katerega dejanje se vrši ob vznožju naših Gorjancev) kot ljudska predstava. Čitalnica je s to prireditvijo dosegla svoj namen, uprizoriti na svojem odru domače delo našega popularnega romanopisca, ki je s svojimi deli proslavil našo dolensko stran in njene poštene originalne prebivalce, ter s tem privabil v svoje prostore v zmislu svojega demokratičnega kulturnega programa vse sloje prebivalstva, ki so vneti za napredek svojega domačega kraja. Igralke in igralci so tudi to pot izvršili svojo nalogo častno, kakor pri prvi predstavi. V kratkem se priredi baje še drugo znamenito Jurčičevo delo »Deseti brat«, ki se je že pred leti igral na našem odru z velikim uspehom.

— **Ljubljanska »Filharmonija«** v Novem mestu. V »Narodnem domu« novomeškem priredi večji oddelek ljubljanske »Filharmonije« dne 2. aprila koncert, na katerega se novomeško občinstvo, kakor tudi okoličani, že sedaj opozarjajo, ker bo to za naše razmere izreden umetniški užitek, ki se nam more nuditi le parkrat na leto. Kdor le more, naj pride ta dan v naš »Narodni dom«; kesal se ne bo nihče. Natančnejši program koncerta se objavi v kratkem.

— **Pomočniškega zbora obrtne zadruge na Bledu** občni zbor bo dne 28. marca t. l. t. j. na velikonočni ponedeljek v prostorih hotela »Evropa« na Bledu ob 2. popoldan.

— **V St. Petru na Krasu** strašijo po II. razredu še vedno natakariji, ki niti besedice ne razumejo slovenski. Za božjo voljo, saj vendar nismo v rajhu! Pri včerajšnjem popoldanskem vlaklu je neki potnik zahteval jedila, na kar ga je natakar na kratko narahnil: »Ich versteh nicht slovenisch!« — Skandal. Ako ne bode v kratkem bolje, predeza-li bomo bolj globoko v to sršenovo gnezdo!

— **V Zireh** so ustanovili podružnico sv. Cirila in Metoda in sicer za Zire in okolico. Pri obnem zboru so bili izvoljeni za predsednika g. Luka Jesenko, Nova vas; za podpredsednika g. Ivana Dolenc, Stara vas; za tajnika g. Leop. Spreitzer, Zire; za namestnico gđe. Veronika Demšar, Zire; za blagajničarko gđe. Fr. Kopač, Nova vas; za namestnika g. Martin Zakelj, Zire, v odbor pa še gg. Kržišnik, Iv. Zakelj, gđe. Julija Gantar in namestniki g. Val. Foljanšek, Franc Kristan, gđe. Mici Demšar. Delegat je g. Franc Primožič, Nova vas.

— **Smrt** v sled opeklin. 55letna Marija Smerdelj, stanujoča v ulici Seoglio št. 1037 v Trstu, je v soboto zvečer, ker se ji oglje ni hotelo takoj vžgati, polila s petrolejem in vžgala. Plamen je sžgal visoko in vžgal Smerdeljevi obleko, ki je bila na mah vsa v plamenu. Opekla se je tako, da je v nedeljo popoldne v groznih mukah umrla.

— **Z nožem** na kavarnarskega ravnatelja. V nedeljo ob treh popoldne je prilomastil v kavarno »Seccession« v Trstu neki delavsko opravljen mlad človek. Šel je naravnost do pulta kjer je sedel ravnatelj kavarne 35letni Josip Consiglio, in tega apostrofiral: »Vi ste špijun« ter dvakrat zamahnil po njem z odprtim nožem. — Consiglio se je ves prestrašen hotel izogniti, vendar ga je napadalec zadel v roko in rame. Prihiteli so gostje, ki jih je bila tedaj polna kavarna in natakariji, ki so besnega napadalec ukrotiti in ga oddali policajem. Napadalec se zove Emilio Tranquillini, 22letni težak. Rekel je, da je napadel ravnatelja, ker je leta dal to noč poprej s silo odpraviti iz kavarne nekega njegovega prijatelja. Najlepa pa je pri

tem to, da dotičnik, ki je del tistega »prijatelja« odpravil iz kavarne, ni bil napadeni Consiglio, temveč njegov kolega, ki opravlja v kavarni nočno službo.

— **Na velikih petek in soboto** popoldne bodo uradni prostori mestne hranilnice ljubljanske zaprti.

— **Ravnateljstvo.** Škoda v naših gozdovih, povzročena v sled debelega snega, je mnogo večja in občutnejša, nego se je prvotno domnevalo. Trpelo je zlasti mlado drevje, med tem najbolj smreke in jelke, ki leže po nekodi kar izravnane potle. Posestniki imajo mnogo posla, da iztrgajo to pokončano drevje iz gozdov in ga vsaj deloma porabijo za ograje in slične namene. Nekateri posestniki okrog Vrhnike imajo v svojih smrekovih gozdovih po 10 do 20 tisoč kron škode. Nič boljše ni v Gorjancih, v kočevskih in ribniških gozdih in pa na Gorenjskem. Mnogo kvara je sneg napravil tudi na Golovcu in na ljubljanskem gradu v takozvanem Regaljevem gaju.

— **Izločeno okno** so okradli prednočnem dosedaj še neznani tatovi brajčevki Tereziji Dolenčevi v Kolodvorski ulici št. 26. Ukradli so dve steklenici malinovca, nekaj razglednic, citron in druge sladkarije ter napravili s tem lastnici 6 K škode.

— **Ukradena** je bila v Kolodvorski restavraciji v Brnu urarju Jaroslavu Hejnu 80 cm dolga črna potna torbica, v kateri je imel 3600 K denarja in za okoli 4000 K zlatih moških in ženskih žepnih ur, veriž, prstanov, uhanov in nekaj drugih dragocenosti. Tatvine je sumljiv nek okoli 20 let star mladenič. Pred nakupom se svari.

— **Ubogil prisiljen.** Pred kratkim so od dela pobegnili prisiljenci Michael Bruckenberger, Karel Sail, Fran Rupnik in Jožef Zahonc. Je pač sedaj lep čas za take izlete.

— **Boršč-tat.** V soboto je policijski stražnik aretoval 50letnega brezposelnega ključavničarskega pomočnika Karla Selaka, ker je hotel v nekem hotelu prodati črn, ženski svilen dežnik. Selak sedaj prizna, da je dežnik ukradel v neki hiši blizu justične palače. Kdor ga pogreša, naj se zgasi pri policiji.

— **Delavsko gibanje.** Včeraj se je v južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 8 Srbov, 120 Macedoncev, 100 Hrvatov in 5 Slovencev. V Kočevje je šlo 67 Lahov, v Neumarkt je šlo 10, v Inomast pa 8 Hrvatov.

— **Izgubljen.** Dijak Vladimir Dolenc je izgubil hranilnično knjižico »Kmetске posojilnice« v vlogu 20 K. — Ga. Marija Malinova je izgubila srebrno zapestnico v obliki verižice.

— **Zatekel** se je črn, majhen kodrast psiček z znakom št. 10, Moste. Kdor ga je izgubil naj se oglasi prr Ivanu Kosu, mesarju na Vrhniki.

Slovenski Jug.

— **Hrvaški sabor.** V včerajšnji seji hrvaškega sabora so se najprvo izvršile volitve v razne odseke. Nato je predsednik dr. Medaković predlagal, naj se torej in petek določita kot dneva, ko se smejo vlagati interpelacije. Dr. Vladimir Frank je protestiral proti temu, da se je določilo, naj v razpravi o banovem govoru govori samo po en zastopnik vsake stranke. Predsednik je na ta protest izjavil, da je zbornica v soboto soglasno sklenila, naj se o banovem govoru ne otvori debata, marveč naj k banovemu govoru samo podajo stranke svoje programatične izjave. Po daljši kontroverzi je obveljalo predsednikovo naziranje. V imenu hrvaško-srbske koalicije je podal izjavo dr. pl. Nikolić. V svoji izjavi je naglašal, da je sobotni govor bana dr. Tomašića izzval v krogih hrvaško-srbske koalicije splošno odobravanje. Novi ban se je postavil na izrazito hrvaško stališče in hoče vladati s podporo večine. V njem je torej utelešen parlamentarni princip. Ban je obljubil v kratkem predložiti saboru novo volilno reformo. To obljubo je treba z zadovoljstvom pozdraviti. Koalicija se nada, da bo vlada predložila še druge ustavne zakone in da bo pred vsem pomagala in dala zadoščenje žrtvam Rauchovega režima. V nadi na to, bo koalicija podpirala bana. V imenu Frankove stranke je govoril dr. Elegović. Večina koalicije je pri njegovem govoru demonstrativno zapustila zbornico. Elegović je napadal bana Tomašića in koval v zvezde barona Raucha. Zatrjeval je, da je ban rabil v svojih izjavah samo puhle fraze in da ga bo narod, kakor ga je že enkrat, tudi to pot obsodil in sicer tako, da ne bo zanj nobenega vstajenja več. Elegović je odgovarjal ban dr. Tomašić. V svojem govoru je med drugim naglašal, da priznava, da so koalicija pod Rauchom krivično preganjali in da je morala mnogo trpeti. A koalicija se je borila za narodno načelo, dočim se frankovci niso borili za načela, marveč njihov boj je bil naperjen zgolj proti Srbom. Dr. Mile Starčević je izjavil, da je s svojimi somišljeniki

izstopil iz Frankove stranke, čim se je prepiral, da ta stranka hoče delati kupčije z načeli dr. Ante Starčevića. On je raje slavosrb, kakor nemoralen individuij. S to izjavo so se čutili frankovci prizadeti in so jeli strahovito kričati in razgrajati. Le polagoma je zopet nastal mir. Končno je dr. Starčević izjavil, da bo njegova stranka v opoziciji proti unionistični vladi dr. Tomašića. Ob pol 3. popoldne je predsednik zaključil sejo.

— **Kriza v belgradskem gledališču.** Gledališki intendant Milan Grol in dramaturg M. Predić sta resignirala na svoji mesti. Vzrok demisiji je spor z naučnim ministrom Jovanom Žujevićem. Gledališko vodstvo namreč ni hotelo dovoliti slavnostne predstave igralcu Petroviću ob njegovem jubileju 25letnega delovanja pri gledališču, češ, da je bil ves ta čas zgolj epizodist, dočim se slavnostne predstave dovoljujejo samo prvim igralcem in igralkam. Petrović se je pritožil na ministristvo in ministristvo je ugodilo njegovi pritožbi. S tem sta se intendant in dramaturg čutila žaljene ter sta podala demisijo. Za novega intendanta je v kombinaciji Sveta Stojković, za dramaturga pa dr. Nikolačević in dr. Čekić.

— **Častno alore hrvatsko-srbskih poslanecov.** Srbski poslanec Bude Budisavljević je pozval poslance dr. Horvata, pristaja Frankove stranke, na dvoboj, ker mu je v sobotni seji hrvatskega sabora zaklical »kulja« (lopov). Budisavljević zahteva popolno zadoščenje ali dvoboj. Njegova sekundanta sta dr. Jambršak in poslanec dr. Peleš. Dr. Horvat je imenoval za svoje zastopnike poslance Vlahovića in Kiša.

Po slovanskem svetu

— **Masaryk in Tolstoj.** Med neštevilnimi pozdravnimi dopisi, ki jih je dobil prof. Masaryk ob svoji šestdesetletnici je tudi dopis grofa Tolstega. Svoj dopis je adresiral Tolstoj izvrševalnemu odboru realistične stranke in pravi v njem: »Porabljam to priliko, da izrazim razun čuta spoštovanja k odkritemu, trdnemu, toplemu in raznovrstnemu, javnemu in znanstvenemu njegovemu delovanju, kateri čut je skupen vsem, ki Masaryka poznajo, še posebej svojo hvaležnost njemu za njegove dobre zveze z menoj in tudi za mnoga poročila, ki mi jih je svoj čas poslal in predvsem, da mu z Vašim posredovanjem izrazim svojo odkrito ljubezen kot človeku.« — Kaj je v primeri s tem — Terseglavovo zmernanje!? ... Tudi belgrajska univerza je Masaryku čestitala; podpisani so vsi profesorji.

Književnost.

— **A. Askore: Posnitve.** Peti zbornik. Založil L. Schwenner. Cena broš. K 4.—, eleg. vez. K 5'50, s pošto 20 v več.

— **Popolna slovnica esperantskega jezika.** Priredil, izdal in založil Ljudevit Koser, v Juršnici pri Ptuj, Štajersko. Cena K 1'20.

Izpred sodišča.

— **Kazenske obravnave pred deželnim sodiščem.**

Nasilen poslovođa. Josip Kremsar, po poklicu fotograf iz Ljubeliča na Koroskem, bivši poslovođa Marije Humer v Ljubljani, se je dne 21. svečana sprl s svojo gospodinjjo. Da bi dal duška svoji jezi, popaval je po več gostilnah ter se vrnil okoli polnoči domov. Vdrl je v njeno spalnico, razbil fonograf in poškodoval posteljo. Gospodinja je tekla po stražnika, ki je Kremsarja aretoval. Spočetka je šel Kremsar mirno, na franciškanskem mostu pa je pograbil stražnika za desno roko, grozeč mu, da ga bo v Ljubljano vrge, če ga takoj ne izpusti. Šele ko mu je ta zapretel s sabljo, ga je izpustil. Obdolženec trdi, da je bil do nezvesti pijan, čemur pa priče oporekajo. Obsojen je bil na 6 mesecev težke ječe.

Telefonska in brzojavna poročila.

— **Bienert pri cesarju.**

Dunaj, 22. marca. Cesar se je danes sprejel v posebni avdienci ministrskega predsednika barona Bienertja, ki mu je poročal o političnem položaju.

— **Raspust ogrskega parlamenta.**

Budimpešta, 22. marca. V kraljevem dvorcu je danes popoldne prečital nadvojvoda Josip prestolnu govor, s katerim se raspusti parlament. Od Justhove in Kocsuthove stranke ni bil nihče navzoč razen zborničnega predsednika Gála. Ministrski predsednik grof Khuen je bil na obrazu ves prepopan z obliži, poljedelaki minister Saterenyi pa

je nosil črno obvezo. Vsa ceremonija je trajala samo 2 minuti. V prestonem govoru se naglašalo, da je po akoro 4letni dobi prenehalo ustavno delovanje državnega zbora in s tem v harmonični zvezi stoječih nastavnih faktorjev, vsled česar da je bil kralj prisiljen razpustiti parlament in apelirati na narod.

— **Srbski kralj v Rusiji.**

Granica, 22. marca. Včeraj ob 5. zjutraj je prispel semkaj dvorni vlak s srbskim kraljem Petrom. Na postaji je kralja pozdravil v carjevem imenu guverner v spremstvu višjih častnikov in uradnikov. V kraljevem spremstvu se nahajajo poleg ministrov in dr. Spaljkovića še tajnik ministrstva zunanjih del dr. M. Šajnović, načelnik kraljeve kabinete pisarne Dragumir Jančević, polkovnik Evgenij Sturm, podpolkovnik Gjorgje Ostović, poveljnik kraljevskega dvorca in kraljev adjutant Petar Popović.

— **Carskoje selo,** 22. marca. Dvorni vlak s srbskim kraljem Petrom je prispel semkaj danes ob 2. uri 40 minut popoldne. Na kolodvoru je kralja sprejel sam car Nikolaj z vso carsko družino. Godba je igrala srbsko himno. Na peronu je bila častna stotinja. Vlada je sta se objela in poljubila. Danes zvečer je paradni obed.

— **Bolgarska kraljevska dvojica v Carigradu.**

Carigrad, 22. marca. Včeraj popoldne je prispel semkaj bolgarski kralj Ferdinand s kraljico Eleonorom. Na kolodvoru ga je sprejel sultan Mohamed, prestolonaslednik, veliki vezir, vsi ministri in drugi dostojanstveniki. Sprejem je bil izredno presrčen. Kralj in kraljica sta se v sultanovi jahti peljala iz Seraila v palačo Dolma bagdce. Po kratkem odmoru sta odšla v Jildiz, kjer je pripravljeno zanje stanovanje v Marasim kiosku.

— **Ruski izletniki na Slovensko.**

Petrograd, 22. marca. »Obščestvo slavjanskoj vzaimnosti« priredi spomladni izlet na slovanski jug. Izletniki odidejo iz Petrograda koncem maja in posetijo Varšavo in Krakov. Od tu se preko Prerova odpeljejo v Ljubljano, kjer ostanejo več dni. Iz Ljubljane posetijo Bled in Bohinj ter si ogledajo tudi Postojnsko jamo. Nato posetijo Zagreb, Trst in Dalmacijo. Iz Dalmacije se napotijo v Črno goro, prepotujejo Hercegovino in Bosno ter dospo začetkom meseca julija v Belgrad. Iz Belgrada odidejo v Sofijo, kjer se udeležijo vseslovanskega kongresa. Izletnike bo vodil za slovansko stvar zasluženi general Volodimirov.

— **Novi predsednik ruske dume.**

Petrograd, 22. marca. Mesto odstopivšega N. Homjakova je gosudarstvena дума v današnji seji volila za predsednika oktoobra Gučkova. Gučkov je dobil 221 glasov, njegov protikandidat pa 68.

— **Ustavna reforma na Angleškem.**

London, 22. marca. Ministrski predsednik lord Asquit predloži takoj po Veliki noči zbornici zakonski načrt, s katerim se odvzame gosposki zbornici pravica odklanjati proračun in se določa funkcijska doba parlamenta na 5 let.

— **Proti pokojnihi Rooseveltu.**

Washington, 22. marca. Odsek za pokojnine v senatu je odklonil predlog, naj bi se bivšemu predsedniku Rooseveltu plačevala pokojnina na letnih 10.000 dolarjev.

— **Izdajatelj in odgovorni urednik:** Rasto Pntoslemšek.

Kufeke
Prve tovaritete, tuzemstva in inozemstva priporočajo »Kufeke« kot najboljše proti bljuvanju, driski, črevesnemu katarju itd. 1025

— **Žitne cene v Budimpešti.**

Dne 22. marca 1910.
T e r m i n .
Pšenica za april 1910. za 50 kg 13'88
Pšenica za maj 1910 za 50 kg 13'76
Pšenica za oktober 1910. za 50 kg 11'48
Rrž za april 1910 za 50 kg 8'73
Koruza za maj 1910 za 50 kg 6'21
Oves za april 1910 za 50 kg 7'38
E f e k t i v .
Mirneje.

Meteorološko poročilo.

Vidna udaljenost 300-2.			Srednji izračun tlaka 730-0 mm		
čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C	Vetrovi	Nebo	
20. 2. pop.	730-1	7-4	sr. svzh.	dež	
9. zv.	732-0	6-4	"	"	
21. 7. zj.	733-6	5-4	brezvetr.	oblačno	
2. pop.	732-3	11-4	sr. vzhod.	del. oblak	
9. zv.	731-8	8-1	sr. jvzhod.	jasno	
22. 7. zj.	733-0	2-3	sl. szah.	"	
Srednja predvčerašnja temperatura 6,3° norm. 4,4° in včerašnja 8,3°, norm. 4,6° Padavina v 24 urah 3,9 mm in 0,0 mm.					

Slovenci in Slovenke! Ne zabite
družbe sv. Cirila in Metoda!

Meteorološko poročilo.

čas opazovanja	stanje barometra v mm	temperatura v °C	vetar	nebo
30. 2. pop. 730.1	74	sr. svzh.	dež	
9. zv. 732.0	64			
31. 7. zj. 733.6	54	brezvetr.	oblačno	
2. pop. 732.3	11.4	sr. vzhod del. obl.		
9. zv. 731.8	8.1	sr. jvzhod	jasno	
32. 7. zj. 733.0	2.3	sl. szah.		

Srednja predvečernja temperatura 63°
norm. 44° in večernja 83°, norm. 46°
Padavina v 24 urah 39 mm in 0.0 mm.

Išče se restavrater

za kopališčno restavracijo v Kamniku.
Zahteva se znanje slovenskega in nemškega jezika. — Poizve se pri **ravnateljstvu kopališča v Kamniku**, najkasneje do 15. aprila t. l. 1021

Prodajalka

popolnoma izveščana za trgovino z mešanim blagom
se takoj sprejme. 973
Ponudbi naj se pridene če mogoče slika.
Franc Senica, Motnik (Gorenjsko).

Hiša

v Ljubljani, v prometni ulici blizu južni kolodvor, pripravna za vsako obrt ali trgovino se prostovoljno
proda
pod jako ugodnimi pogoji. 1019
Pojasnila daje **odvetniška pisarna dr. Ivana Tavčarja**, Sodnijska ulica št. 2.

Prva moč!

Zanesljivega
potnika za žganje
kateri je po vsem Kranjskem dobro vpeljan **sprejme takoj** večja tovarna za žganje. 1028
Ponudbe s sliko na trdiko **Žiga Wertmann, Sušak pri Reki**.

Gostilna se prodaja!

Vsled bolezni se prodaja iz proste roke dobro idoča gostilna in zaloga piva v Mokronogu.
Razum gostilne, ki se nahaja poleg vseh uradov,

proda se tudi poslopje

(krasne stavbe) z modernimi sobami za tuje, vsa vinska posoda in oprava, ledenica, vrt, njiva, gozd in hlevi.
Vodovod v hiši. Cena po dogovoru. Posredovalci se odklanjajo. Nadpolovična cena kupnine se lahko vključi. Piva se prodaja na leto nad 1000 hl.
Spretnemu gostilničarju se nudi tu jako ugodna prilika.
Blaz Mevželj, lastnik. **Mokronog št. 30, Dolenjsko**. 1027

Ivan Bizovičar

umetni in trg. vrtnar
Ljubljana, Kolesijske ul. 16
se priporoča za
nasaditev vrtnov, parkov in balkonov. — Velika izbira cvetočih in listnatih rastlin, vrtnic, prezimujočih cvetlic (perene), krasna cvetlična grmovja, konifere, cvetlice za okna in balkone.
Izvršuje šopke, vence in bukete za razne prilike.
Delo umetniško okrasno in po solidnih cenah. 1542
Trgovina s cveticami itd.
Naročila na dohodu hitro in vestno.

Trgovski pomočnik

vojačine prost, **manufakturne ali mešane stroke želi služiti** v mestu ali na deželi. — Prevzel bi tudi kako podružnico kot poslovodja. 1023
Prijazne ponudbe pod **F. L. S-G** na upravnishvo »Slovenskega Naroda«.

Ako se hočeš poučiti o Cerkvenih pristojbinah ali štolnini

kupi si v tiskarni Iv. Pr. Lampreta v Kranju ali v nekaterih knjigarnah brošuro z zgornjim naslovom, ki stane 30 v. s poštnino 40 v. 1024

INSTRUKTOR,

ki je dovršil zrelostni izpit na c. kr. učiteljsko in z dobrim vspehom služil kot enoletni prostovoljec,
želi podučevati 1026
dijaka ljudske šole, I. ali II. razreda. Tudi bi prevzel za prosti čas vsakovrstna prepisovalna, prevajalna ali korespondenčna dela v slovenskem in nemškem jeziku, ker je zlasti v trgovski korespondenci dobro izveščan. Blagohotne ponudbe naslavlja naj se: **„Veston“**, Ljubljana, poštnoštećo.

Prvi slovenski izprašani
optik in širokovnjak
Dragotin Jurman
Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 1.

Modni salon Ivana Schiller

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 31
priporoča lepo izbire 947
damskih, dekliških in otroških klobukov.
Žalni klobuki vedno v zalogi.
Popravila tečno in ceno.

Največja zaloga v Ljubljani!

K spomladni in poletni seziji

si dovoljujem svoje cenjene odjemalce opozoriti na svojo veličansko zalogo

v konfekciji za dame, gospode, deklice, dečke in otroke,
posebno pa na spodaj omenjene predmete:

Otroške obleke za prti	od K 1-50 naprej
„ „ iz blaga	4- „
Obleke za dečke	6- „
„ „ gospode	8- „
Površnike in športne suknje za gospode	12- „
Pelerine s kapuco	6- „
Klobuke	2- „
Velour klobuke	5-80 „

Zaradi prevelike zaloge v damski konfekciji so cene znatno znižane.

Angleško skladišče oblek

O. Bernatović

Ljubljana, Mestni trg št. 5.

Sprejme se gospodična na hrano in stanovanje.

Naslov v upravnishvo »Slovenskega Naroda«.
1020

Ako iščete

dobrega, zanesljivega vira za porabne in darilne predmete vseh vrst, zahtevajte takoj po dopisnici bogato ilustrirani katalog s 3000 slikami. G. in kr. dvorni dobavitelj
Jan Konrad 34
Mest št. 492 na Češkem.

Zahtevajte, da Vam Vaš dobavitelj da OLLA in ne daje si manjvrednih posnetkov za isti denar kot OLLA hvaliti za „ravno tako dobro blago“.
Ilustrovan, poučen in originalen cenovnik z navedbo prodajališč zastoj od tovarne na gumi OLLA na Dunaju št. 300, Praterstr. 57. 1000

Na veliki četrtek dospe sledeče: donavski karpi,

fogoš (iz Bletnega jezera),
ščuke in različne morske ribe.
1022 Dalje

fazani, kapuni, poulardi in purani.

Fr. Kham

trgovina s špecerijskim in delikatesnim blagom ter vinarna.

Fine praške gnjati (šunke)
vedno v zalogi.

VEČ 400 GODI NA
uziva Humpolec glas suknarskoš grada.
Najbolje suknjo i pomodnu robu nudi tvrdka
ANT-TOMEČ
izvoz suknja u Humpoku (Česka)
Uzenci, humpolci, Hrdy

Išče se

priletno dekle ali vdova, ki bi oskrbovala gospoda in vodila gospodinjstvo za služinčad, obstoječo iz 5 glav.
Ponudbe na upravnishvo »Slov. Naroda« pod **„Gospodinja“**. 841

Razpošiljam 726

južno sadje in zelenjavo

po dnevni tržni ceni. Tečna posrežba.
Josip Dolčič v Trstu.

Gostilna

na račun ali v majem se vzame takoj.

Ponudbe pod **„Gostilna“** do konca marca t. l. na upravnishvo »Slovenskega Naroda«.
933

Spretno moč

za prodajo motor ev, strojev za obdelovanje lesa itd. **išče večje tovarniške podjetje za takoj.** Prosilci s tehničnim znanjem, slovenščine in nemščine zmožni v govoru in pismu, imajo prednost. — Ponudbe z referencami, zahteva plače, popisom dosedanjega življenja itd. v nemškem jeziku pod **„spretna moč 1003“** na upravnishvo »Slov. Naroda«.
1003

Vsak 3829

četrtek

in vsako

nedeljo

vso noč odprta

renovirana kavarna „Merkur“

Najljubše se priporočata

Viktor in Marija Izlakar.

Kožarska tovarna

sprejme za takojšnji nastop spretnega

knjigovodjo

ki je tudi korespondent, mora govoriti razen nemškega jezika slovenski ali hrvaški, eventualno italijanski, in več strojepisja in stenografije. Prednost imajo samci in oni, ki poznajo kožarsko stroko. 988
Ponudbe na trdiko **Andrej Jakšič, Rupa, p. Milen pri Gorici.**

Abiturijent

išče primerne službe v Ljubljani.

Prijazne ponudbe pod **„Abiturijent“** na upravnishvo »Slov. Naroda«.

Agente

večje in solidne, sprejme proti najvišji proviziji za svoje dobro renomirane izdelke v lesenih zastirali in zatvornicah. **Ernest Geyer, Brunov, Češko.** 573

Sodarski vajenec

se takoj sprejme pri sodarju **Kaiserju v Beljaku, Trattengasse 13.** 1001

Stanovanje

z 2 ali 3 sobami

.. se išče za maj. ..

Ponudbe pod **„Stanovanje“** na upravnishvo »Slov. Naroda«.
953

Pekarija

s popolno opravo na Gorenjskem se odda s 1. aprilom **v najem.**

Kje, pove upr. »Sl. Naroda«.
778

Hotel Štemarje

v Škofji Loki

se odda v najem s 15. majem t. l. event. tudi prodaja.
Ponudbe na **Fr. Dolence, Stara Loka, pošta Škofja Loka.** 747

Inteligentna prodajalka

vešča obeh deželnih jezikov v govoru in pisavi z večletno prakso v špecerijski trgovini, 20—24 let stara, z dobrimi spričevali 972

se sprejme

kot poslovodkinja v fino špecerijsko trgovino. Plača in pogoji po dogovoru. Vstop takoj ali 15. aprila. — Ponudbe na poštni predal št. 121, Ljubljana.

Lekarnarja Schaumanna 4468

želodčna sol

v svoji sestavi nanovo izboljšana, že več nego 30 let uveljavljena z najboljšimi uspehi, je in ostane najboljšo sredstvo, proti vsem vrstam želodčnih bolezni, črevesnih bolezni in pomanjkanju teka. Neutrpijiva je za urejanje in vzdrževanje dobre prebave. Kdor se nagiblje k hujšanju, naj takisto dvakrat na dan rabi želodčno sol. — Skatija stane K 1-50. Razpošilja se vsak dan po pošti po povzetju in sicer najmanj 2 skatiji. Dobiva se po vseh lekarnah in drogerijah.
Glavna zaloga tem.-farm. laboratorij lekarnarja **Julija Schaumanna v Stockerau pri Dunaju.**

Vsled opustitve svoje tovarne za kavin: primeti na Glinah (15 minut pešpota iz Ljubljane), oddam v najem 649

obsežne tovarniške prostore

in eventualno nekaj vedne sile pod zelo ugodnimi pogoji.

Ivan Jelačin v Ljubljani.

Kmetovalci, pozor!

Alojzij Korsika

semenska trgovina v Ljubljani, Šelenburgova ulica 5.

naznanjam, da mi je ravnokar došla 911

velika množina travnega semena v 16 vrstah:

travne mešanice sestavljam sam po navodilu lista „Kmetovalec“. Nadalje tudi krmilna pesa, rdeča in rumena, nemška detelja lucerna, domača in štajerska, vasa preizkušena in v plomberenih vrtah, zanesljivo brez pordelice. Potem velike množine žabljčke za posaditi in veliko drugega krmilnega in zelenjadnega semena.

Rad velike množine ustno znane cene!

Izvešček iz glavnega cenika se na frankirano zahtevanje dobi poštnino prosto